

Praktične izkušnje HPV testiranja v ambulanti za ginekologijo in porodništvo

Milena Igličar

Zdravstveni dom Škofja Loka

Uvod

Po navodilu Ministrstva za zdravje in Državnega programa ZORA smo ginekologi v oktobru 2010 začeli izvajati triažne teste za okužbo z onkogenimi HPV. V eni ginekološki ambulanti v Škofji Loki imamo registriranih 5689 pacientk, njihova povprečna starost je okoli 45 let. V letu 2009 je bilo odvzetih 2398 brisov materničnega vratu (BMV), od tega je bilo 646 (26.9 %) brisov patoloških. Med njimi je bilo največ brisov z atipičnimi ploščatimi celicami (20.1 % vseh BMV).

Kriteriji za odvzem HPV brisa po navodilih DP ZORA so:

- Atipične ploščate celice (APC - C1) ali atipična ploščatocelična metaplazija (APM-C10)
- Blaga diskarioza (BD-C3) pri ženskah starih 35 let in več
- CIN 1

Rezultati

V času od 20. 10. 2010 do 20. 2. 2011 sem odvzela 199 triažnih HPV brisov. Test je bil v 17 primerih (8.5 %) pozitiven. Povprečna starost pacientk s pozitivnim izvidom je bila 29.8 let, z negativnim izvidom pa 37.2 let. Med 182 HPV negativnimi je bil razlog za odvzem HPV brisa v 160 primerih APC, v 20 primerih BD in v 2 primerih CIN1. Med 17 HPV pozitivnimi brisi je bil razlog za odvzem v 5 primerih prvič zabeležen izvid APC, v 9 primerih ponavljajoč APC ali pred tem zabeležena druga patologija, v 1 primeru BD in v dveh primerih CIN 1. Pri odločitvi za odvzem in pri beleženju razloga sem vedno upoštevala zadnji izvid brisa oz. histologije pri CIN 1.

Za primerjavo sem vzela ambulanto dr. Urha in dr. Jemčeve in njune triažne HPV teste v istem časovnem obdobju. Dr. Urh prav tako dela v Škofji Loki in BMV pošilja v isti citološki laboratorij. Povprečna starost njegovih pacientk je okoli 35 let. HPV brisa ni jemal pacientkam, pri katerih je bil prvič zabeležen bris z APC ali APM. Od 81 odvzetih HPV brisov je bilo 17 (21 %) pozitivnih.

Dr. Jemčeva dela v ZD Kamnik, povprečna starost vseh pacientk v njeni ambulanti je okoli 46 let. BMV pošilja v drug citološki laboratorij. Leta 2009 je imela med svojimi brisi 11 % patoloških. Od 51 odvzetih HPV brisov je bilo 14 (27.4 %) pozitivnih.

Zaključki

Delež pozitivnih HPV brisov v posameznih ambulantah je precej različen. Odvisen je od starostne strukture pacientk, kriterija za odvzem HPV brisa in predvsem od deleža patoloških BMV (Tabela 1). V ambulantah z visokim deležem patoloških brisov se bo število kontrolnih BMV predvsem pri APC in APM zmanjšalo, saj bomo pri negativnem HPV kontrolni bris odvzeli čez 12 namesto čez 6 mesecev. Pri BD in hkrati pozitivnem HPV brisu pa se bomo prej odločili za biopsijo. Razmisliti bo treba o smiselnosti odvzema HPV brisa pri mladih pacientkah, pri katerih so v brisu prvič najdene APC.

Tabela 1: Delež normalnih, reaktivnih in patoloških sprememb BMV, primerjava izvidov M. Igljčar s slovenskim povprečjem, leto 2009 (*Vir: Register ZORA*)

Izvid BMV	M. Igljčar (%)	Slovenija (%)
Bris normalen	70,6	85
Reaktivne spremembe	2,3	6,1
Patološke spremembe	26,9	8,7
Bris neuporaben	0,3	0,2
Skupaj	100,0	100,0

ZORA - program za preprečevanje in odkritje raka materničnega vratu

PRAKTIČNE IZKUŠNJE HPV TESTIRANJA V AMBULANTI ZA GINEKOLOGIJO IN PORODNIŠTVO

Milena Igljučar, spec. gin. in por.
Zdravstveni dom Škofja Loka

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

ZORA - program za preprečevanje in odkritje raka materničnega vratu

Ambulanta in brisi materničnega vratu

- V ambulanti imamo registriranih 5689 pacientk
- Povprečna starost vseh pacientk je pb. 45 let
- Spremljamo pb. 270 nosečnic letno
- L 2009 je bilo odvzetih 2398 brisov materničnega vratu
- Patološke spremembe so bile odkrite pri 646 brisih (26.9%)

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

ZORA - program za preprečevanje in odkritje raka materničnega vratu

Delež normalnih, reaktivnih in patoloških izvidov BMV l.2009 (vir register ZORA)

	Igljučar	Slovenija
Normalen bris (A)	70,6	85,0
Reaktivne spr. (B)	2,3	6,1
Patološke spr. (C)	26,9	8,7
Neuporaben	0,3	0,2

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

Okolijski program za preprečevanje
in zdravljenje
raka maternice

Kriteriji za odvzem HPV brisa po navodilih DP ZORA

- Atipične ploščate celice APC (C1) ali atipična ploščatocelična metaplazija APM (C10)
- Blaga diskarioza BD (C3) pri ženskah starih 35 let in več
- CIN1

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

Okolijski program za preprečevanje
in zdravljenje
raka maternice

Rezultati HPV brisov

- Število vseh 199
- Čas odvzema 20.10. 2010 – 20.2. 2011
- Število pozitivnih 17 (8.5%)
- Povprečna starost poz. 29.8 let
neg. 37.2 let

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

Okolijski program za preprečevanje
in zdravljenje
raka maternice

Razlog za odvzem brisov

- 17 poz. HPV:
 - APC (C1) prvič 5
 - APC (C1) večkrat 9
 - BD (C3) 1
 - CIN 1 2
- 182 neg. HPV:
 - APC 160
 - BD 20
 - CIN 1 2

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

ZORA - Zdravje in Obnova Republike Slovenije
pobližje zdravstva
in zdravstvenega sistema

Primerjava

- Ambulanta dr. Urh:
 - isti citološki lab.
 - povprečna starost pacientk pb. 35 let
 - HPV odvzet šele pri ponavljajočem APC ali APM
 - 81 odvzetih brisov
 - 17 poz. (21%)
- Ambulanta dr. Jemec:
 - drug citološki lab.
 - povprečna starost pacientk pb. 46 let
 - enaki kriteriji za odvzem HPV brisa (prvič APC ali APM)
 - 51 odvzetih brisov
 - 14 poz. (27.4 %)

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011

ZORA - Zdravje in Obnova Republike Slovenije
pobližje zdravstva
in zdravstvenega sistema

ZAKLJUČKI

- Delež pozitivnih HPV brisov je v posameznih ambulantah precej različen. Odvisen je od
 - starostne strukture pacientk
 - kriterija za odvzem HPV brisa
 - deleža patoloških BMV
- V ambulantah z visokim deležem patoloških brisov se bo število kontrolnih BMV predvsem pri APC in APM zmanjšal, saj bomo pri negativnem HPV in ponovnem BMV APC kontrolni bris odvzeli čez 12, namesto čez 6 mesecev.
- Pri BD in HPV pozitivnem brisu se bomo prej odločili za biopsijo.
- Razmisliti bo treba o smiselnosti odvzema HPV brisa pri mladih pacientkah, pri katerih so v brisu prvič najdene APC.

2. izobraževalni dan programa ZORA
Brdo pri Kranju, 8. april 2011
